

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod homo dicitur filius trinitas & trinitas pater hominum. E

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

*Psalm. 81:
Exod. 4.f.*

illud, Filii excelsi omnes. Et ad Mosen de populo Israël Dominus ait. Filius me⁹ primogenit⁹ Israël. Sed magna est dicituria. Homines n. filii Dei sunt factura, non nativitatis proprietate: Deus autem filius originis, proprietate filius est & veritate nativitatis, non factura, vel adoptione: & illi quidē ante sunt, q̄ filii Dei sunt. Fūnt n. filii, nō nascuntur filii Dei. Vnde Hilar. solum Deum natum origi-

*Non longe. à
principio li.
22. ad Eph.*

2. a.

nascentur verē filius est, & nos quidē filii Dei sumus, sed per facturam. Fuimus n. aliquando filii iracundiæ, sed filii Dei per adoptionem efficiemus potius quā nascimur: & quia omne q̄ fit antequam fuit non fuit, nos cum filii non fuissimus, efficiemus. Ante n. filii non eramus, sed per gratiā facti sumus, non nati, neque generati, sed acquisiti. Acquisiuit n. nos Deus sibi, & per hoc dicitur

*Ibid. paulo
intermed. s.*

nō genuisse. Genuisse n. Deum filios, nunquā cum proprietatis significatione cognoscimus d.c.i. Ex adoptione n. homo factus filius Dei, non ex generatione, neq; ei proprietas est, sed nuncupatio, ac per id nō vere filius est, quia nec proprius natus dicitur, nec semper fuit filius. Vnigenitus autē Deus nec fuit aliquando non filius, nec fuit aliquid antequam filius, nec quicquam ipse nisi filius. Atque ita qui semper est filius, nascibilitatis proprietate ac veritate filius est solius qui genuit, & ille tantū qui genuit pater ipsius est, quia sicut ille filius origine, ita ille pater generatione.

*Ibid. fere
immed. atq.*

*Quod homo dicitur filius Trinitatis, & Trinitas potest
dici pater hominum.*

E

*Cap. 11. ad
principium*

Homo vero, qui filius Dei est factura, nō tantū patris, sed filii, & spir. sancti filius est, id est totius Trinitatis: & Trinitas ipsa pater eius d.c.i. po. est. Vnde Augustinus in 5. libr. de Trinitate dicit: Non

potest

potest dici Trinitas pater, nisi forte translatius ad creaturam propter adoptionem filiorum. Quod enim scriptum est. Audi Israel, Dominus Deus tuus, Deus unus, non utique excepto filio aut spiritu sancto oportet intelligi: quoniam unum Dominum Deum nostrum recte dicimus etiam patrem nostrum per gratiam suam nos regenerantem. De hoc etiam Hilar. in libro de Trinitate ait: Omnibus per fidem Deus pater est, qui per se est pater per eam fidem, quia Iesum Christum Dei filium confitemur: Ecce ostensum est, quare proprium dicitur esse Dei nati, quod filius est, quia scilicet ipse solus natus proprius dicitur. Vnde Hilar. in libro de Trinitate ait: Dominus dicens, clarifica filium tuum non solo nomine contestatus est se esse filium, *Ioan. 17.4* sed & proprietate. Non filii Dei sumus, sed non tales sicut filii. Hic enim verus & proprius est filius: origine, non adoptione, veritate non nuncupatione, nativitate non creatione.

Quod spiritus sanctus dicitur proprio donum Dei, quae proprietate est donum, ut filius nativitate: & ut ratione modo dicitur relativè & secundum eandem relationem.

nem.

F

Ita etiam de spiritu sancto dicendum est, qui proprius dicitur donum Dei, cum tamen & alia plura sint dona Dei. Sed spiritus sanctus in proprietate immutabilis & aeterna donum est, sicut filius proprietate est filius. Eo enim dicitur donum, quo spiritus sanctus & ut ratione utique nomine relativè dicitur, eademque relatione dicitur spiritus sanctus & donum, licet ipsa relatio non ita appareat hoc nomine spiritus sanctus, sicut in hoc nomine donum. Vnde Augustinus in libro de Trinitate ait: spiritus sanctus qui non est Trinitas, sed in Trinitate intelligitur, in eo quod proprius dicitur spiritus sanctus, relativè dicitur, cum ad patrem & filium referatur: quia spiritus sanctus, & patris, & filii, spiritus est, sed ipsa relatio non appa-